

ORGÁN MIMOSOUDNÍHO ŘEŠENÍ SPORŮ NA FINANČNÍM TRHU: FINANČNÍ ARBITR ČESKÉ REPUBLIKY

Svá řešení v rámci POTu stručně zdůvodněte a podložte je (je-li to možné) odkazem na příslušné/a ustanovení právního předpisu. Odpovědi bez zdůvodnění nejsou dostatečné.

Zodpovězte následující otázky týkající se finančního arbitra:

1. Charakterizujte institut finančního arbitra a uveďte, jakými právními předpisy se řídí řízení před finančním arbitrem. Jaký je vzájemný vztah mezi těmito právními předpisy?
2. Proč je pro spotřebitele výhodné řešit spor před finančním arbitrem místo před soudem? Svou odpověď zdůvodněte a podložte příslušnými ustanoveními právních předpisů.
3. Vysvětlete, co znamená, že řízení před finančním arbitrem je návrhové a fakultativní.

PŘÍPADOVÁ STUDIE Č. 1

Pan Bronislav Churavý uzavřel se společností ÚvěrNaVše, s.r.o. smlouvu o spotřebitelském úvěru ve výši 30 000 Kč s dobou splatnosti 12 měsíců. Společně se smlouvou o spotřebitelském úvěru uzavřel pan Churavý také rozhodčí doložku, na jejímž základě všechny spory ze smlouvy o spotřebitelském úvěru rozhoduje výhradně nezávislý rozhodce Bc. Jan Úplatný.

Díky dlouhodobé nemoci a několika hospitalizacím v nemocnici činily měsíční příjmy pana Churavého za poslední rok před uzavřením smlouvy průměrně 17 989 Kč, jeho měsíční výdaje spojené se splácením stávajících úvěrů 13 500 Kč a ostatní měsíční výdaje 5 000 Kč.

Pan Churavý zvládl uhradit první dvě splátky, i když až několik týdnů po splatnosti. Další splátky již není schopen splácet. Společnost ÚvěrNaVše, s.r.o. ho proto upomínala k uhrazení splátek a současně ho vyzvala k zaplacení smluvních úroků za nedodržení smluvních podmínek ve výši 23 674 Kč spolu s úrokem prodlení.

Pan Churavý se po pročtení zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, domnívá, že společnost ÚvěrNaVše, s.r.o. nesplnila při poskytování úvěru svou povinnost s odbornou péčí posoudit jeho schopnost splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, když neporovnávala výši jeho příjmů a výdajů. Pan Churavý si tudíž myslí, že mu úvěr neměl být ze strany instituce poskytnut a nevznikl by mu tak problém se splácením.

Po poradě s příbuznými se pan Churavý v souladu s ustanovením § 87 zákona o spotřebitelském úvěru rozhodl uplatnit námitku neplatnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru a vrátit společnosti ÚvěrNaVše, s.r.o. zbývající část nesplacené jistiny. Současně se pan Churavý z titulu neplatnosti smlouvy domáhá vrácení smluvních úroků ve výši 23 674 Kč spolu s úrokem z prodlení. Instituce však jeho námitku neplatnosti smlouvy neakceptovala a nadále po něm požaduje splácet poskytnutý úvěr a uhradit smluvní úroky společně s úrokem z prodlení.

Pan Churavý se domnívá, že je v právu, nicméně jeho pokus o předběžné vyřešení sporu se společností ÚvěrNaVše, s.r.o. nebyl úspěšný.

Zodpovězte a vypracujte následující otázky vztahující se k případové studii č. 1:

1. Může se pan Churavý obrátit s návrhem určení neplatnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru na finančního arbitra? Spadá rozhodování sporů, které se týkají smluvních úroků a úroků z prodlení do věcné příslušnosti finančního arbitra?

2. Jak byste s ohledem na současnou právní úpravu spotřebitelských úvěrů rozhodli v dané věci, kdybyste byli v roli finančního arbitra?
3. Pan Churavý nikdy žádné oficiální podání na úřad neposlal. Existuje pro návrh na zahájení řízení před finančním arbitrem nějaký vzorový formulář? Pokud ano, je jeho použití povinné?
4. Pan Churavý přemýšlí, zda se nechat zastoupit advokátem, protože by nerad přišel o další peníze. Budou mu v případě úspěchu ve sporu proplaceny náklady řízení (náklady na advokáta)?
5. Může pan Churavý v případě problémů (nejasností) při sestavování návrhu požádat o pomoc přímo finančního arbitra?
6. Je návrh na zahájení řízení před finančním arbitrem zpoplatněn?
7. Hrozí společnosti ÚvěrNaVše, s.r.o. od finančního arbitra nějaká sankce/pokuta? Pokud ano, v jakém případě?
8. Je s ohledem na současnou právní úpravu spotřebitelského úvěru rozhodčí doložka uzavřená panem Churavým platná?
9. Může podat pan Churavý proti nálezů finančního arbitra opravný prostředek? Může to samé učinit také finanční instituce? Má uplatněný opravný prostředek odkladný účinek? Vysvětlete, co znamená odkladný účinek.
10. Pokud pan Churavý u finančního arbitra neuspěje:
 - a. Má právo obrátit se na soud a žádat přezkum rozhodnutí finančního arbitra? Kde se nachází ústavní zakotvení práva pana Churavého na soudní přezkum?
 - b. V režimu jakého právního předpisu bude řízení před soudem probíhat?
 - c. Předpokládejte, že pan Churavý bydlí v Olomouci, jaký je jeho místně příslušný soud?
 - d. Jakou zásadní podmínku musí pan Churavý splnit, aby se mohl obrátit na soud?
 - e. Co může být výsledkem řízení před soudem, pokud soud žalobu pana Churavého neodmítne např. pro opožděnost či nepřípustnost?

PŘÍPADOVÁ STUDIE Č. 2

Paní Veronika Popletená uzavřela 1. 2. 2020 smlouvu o havarijním pojištění vozidla s pojišťovnou PojistímeVýhodně, a.s. Paní Popletená jezdila celý rok bez dopravních nehod či jiného porušení dopravních předpisů, proto očekávala, že jí pojišťovna v souladu s pojistnou smlouvou poskytne po uplynutí 12 měsíců bez nehod slevu (bonus) na pojistném ve výši 10 % – od 1. 2. 2021 tudíž očekávala, že bude platit nižší pojistné. Pojišťovna jí však bonus přiznala a snížila pojistné až od 1. 6. 2021.

Paní Popletené se nelíbí, že jí bonus nebyl přiznán od 1. 2. 2021. Protože si nenechá nic líbit, chce po pojišťovně vrácení částky 1 980 Kč, kterou podle jejího názoru získala pojišťovna neoprávněně v souvislosti s pojistnou smlouvou. Na žádost o vrácení pojišťovna nereagovala, proto se paní Popletená rozhodla obrátit na finančního arbitra.

Zodpovězte a vypracujte následující otázky vztahující se k případové studii č. 2:

1. Je finanční arbitr věcně příslušný řešit tento spor z oblasti havarijního pojištění vozidla mezi paní Popletenou a pojišťovnou PojistímeVýhodně, a.s.?
2. Jaké druhy pojištění spadají do působnosti finančního arbitra?
3. Jakým způsobem finanční arbitr v tomto případě rozhodne?

4. Existuje možnost podat proti rozhodnutí finančního arbitra v této věci (viz otázka č. 3) opravný prostředek?
5. Pokud paní Popletená u finančního arbitra neuspěje, může se obrátit na jiný, mimosoudní orgán řešení sporů? Pokud může, uveďte, na jaký orgán se může obrátit. Může jí finanční arbitr poradit, jak má dále postupovat?
6. Pokud se paní Popletená obrátí na mimosoudní orgán řešení sporů z otázky č. 5, jakým způsobem bude tento orgán spor řešit? Podle jakého právního předpisu bude postupovat? Jak se bude tento postup odlišovat od řízení před finančním arbitrem? Co bude jeho výsledkem?